

Ministru kabineta noteikumi Nr. 562

Rīgā 2024. gada 20. augustā (prot. Nr. 32 40. §)

Kartupeļu cistu nematožu apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 5. panta 13. punktu

1. Noteikumi nosaka bālās kartupeļu cistu nematodes *Globodera pallida* (Stone) Behrens un zeltītās kartupeļu cistu nematodes *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (turpmāk – kaitīgais organisms) apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtību.

2. Valsts augu aizsardzības dienests (turpmāk – dienests):

2.1. veic oficiālus apsekojumus saskaņā ar Komisijas 2022. gada 11. jūlija Īstenošanas regulas (ES) 2022/1192, ar ko nosaka pasākumus *Globodera pallida* (Stone) Behrens un *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens izskaušanai un izplatības novēršanai (turpmāk – regula 2022/1192), 3. panta 1. punktu un 6. panta 1. punktu;

2.2. ņem augsnes paraugus saskaņā ar regulas 2022/1192 4. un 7. pantu un III pielikumu;

2.3. laboratoriski testē kaitīgo organismu saskaņā ar regulas 2022/1192 III pielikuma 1. punktu;

2.4. nosaka ar kaitīgo organismu invadētās platības un augus, kā arī tā izplatības ierobežošanas un apkarošanas pasākumus (turpmāk – fitosanitārais pasākums) saskaņā ar regulas 2022/1192 5., 8. un 9. pantu un uzrauga to izpildi;

2.5. kontrolē stādaudzētavu jaunus laukus, kas iepriekš nav izmantoti pavairojamā materiāla audzēšanai;

2.6. īsteno pasākumus, lai noteiktu kaitīgā organisma iespējamo izcelšanos un tālāko izplatīšanos.

3. Persona, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kartupeļu sēklaudzēšanu un sēklas kartupeļu tirdzniecību nodarbojas ar kartupeļu sēklaudzēšanu, un persona, kas audzē regulas 2022/1192 I pielikumā minētos augus, katru gadu līdz 1. oktobrim dienestā iesniedz rakstveida informāciju par nākamajā gadā plānoto kartupeļu un regulas 2022/1192 I pielikumā minēto augu audzēšanas lauka atrašanās vietu un platību.

4. Ja laboratoriskajā testēšanā augsnes paraugā konstatē dzīvas kaitīgā organisma cistas, dienests piecu darbdienu laikā pēc testēšanas rezultātu saņemšanas informē personu un pieņem lēmumu par fitosanitāro pasākumu noteikšanu (turpmāk –

lēmums), kā arī norāda fitosanitāro pasākumu izpildes termiņu un lēmumam pievieno invadētās platības karti.

5. Lai noteiktu kaitīgā organisma izcelšanos, dienests noskaidro laukā audzētās kultūras un to izcelsmi, lauka apstrādē izmantoto tehniku un to, vai attiecīgā tehnika ir izmantota citu lauku apstrādē.

6. Lai atceltu noteiktos fitosanitāros pasākumus, dienests rīkojas saskaņā ar regulas 2022/1192 12. pantu.

7. Ja pēc regulas 2022/1192 12. pantā minēto darbību īstenošanas invadētajā laukā atkal konstatē kaitīgo organismu, dienests atkārtoti pieņem šo noteikumu 4. punktā minēto lēmumu un papildus nosaka, ka:

7.1. nākamajos divus līdz trīs gadus tajā audzējami pret kaitīgo organismu izturīgi augi – pākšaugi, āboliņš, graudaugi un citi augi, kas sekmē kaitīgā organisma samazināšanos, un regulāri iznīcināmi pašsējas augi un regulas 2022/1192 I pielikumā minētie augi;

7.2. pēc šo noteikumu 7.1. apakšpunktā minēto darbību izpildes ieviešama šo noteikumu 9. punktā minētā pretnematožu augseka.

8. Lai ierobežotu kaitīgā organisma izplatīšanos invadētajos laukos, kuros stādīs kartupeļus, kas nav paredzēti sēklas kartupeļu bumbuļu audzēšanai, dienests šo noteikumu 4. punktā minētajā lēmumā nosaka, ka var ieviest pretnematožu augseku vai kartupeļu provokācijas stādījumus.

9. Pretnematožu augseku ievieš šādi:

9.1. invadētajos laukos audzē pret kaitīgo organismu izturīgus kultūraugus – daudzgadīgos tauriņziežus un graudzāles, pākšaugus, kā arī tādu labību, dārzeņus un tehniskos kultūraugus, kas samazina kaitīgā organisma invāziju augsnē;

9.2. invadētajos laukos audzē regulas 2022/1192 8. panta 2. punkta "c" apakšpunktā minētās izturīgās kartupeļu šķirnes.

10. Kartupeļu provokācijas stādījumus ievieš šādi:

10.1. augsekā stāda iedzīvinātus – gaismā diedzētus vai siltumā iedzīvinātus – un trīs nedēļas diedzētus pret kaitīgo organismu neizturīgu agrīno šķirņu kartupeļus;

10.2. kartupeļus izstāda pēc iespējas agrāk, lai tos varētu novākt līdz 1. jūlijam;

10.3. pēc kartupeļu novākšanas sēj pākšaugus zaļbarībai vai zaļmēslojumam.

11. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2010. gada 29. jūnija noteikumus Nr. 576 "Kartupeļu cistu nematožu apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2010, 104. nr.).

Ministru prezidente *E. Siliņa*

Zemkopības ministrs *A. Krauze*